

HOE AI HERKENNEN OP DE

WERKVLOER ?

Artificiële intelligentie (AI) verandert in hoog tempo bijna elk aspect van ons leven, en ons beroepsleven vormt daarop geen uitzondering. Wat betekent deze technologie voor de werkvloer?

Het Kenniscentrum Data & Maatschappij voorziet in deze brAlnfood een korte inleiding tot AI, zijn verschillende aspecten en principes om te verifiëren of een AI-systeem betrouwbaar is.

IN WELKE TAKEN IS AI GOED?

AI wordt dagelijks gebruikt om ons leven gemakkelijker en comfortabeler te maken. Ook op de werkvloer kan AI een meerwaarde bieden, het kan bijvoorbeeld helpen bij **taken** die ervaren worden als:

 Repetitief: taken met veel herhaling.

 Moelijk: een AI-systeem verliest nooit concentratie.

 Gevaarlijk: AI kan op plekken komen die te gevaarlijk zijn voor mensen.

 Smerig: AI is geschikt voor vuile/onhygiënische taken.

VOORBEELD: AI-PLANNER VOOR UURROOSTERS

De HR-dienst van een logistiek bedrijf heeft uren werk met het opstellen van het werkschema voor de verschillende werknemers. Om de HR-dienst te ondersteunen, ontwikkelt een AI-partner een planningstool die automatisch uurroosters voorstelt voor alle werknemers.

WAT IS AI?

Artificiële (of kunstmatige) intelligentie (AI) kan gedefinieerd worden als de **simulatie van menselijke intelligentie door technologie**, voornamelijk door machines zoals computersystemen.

AI wordt al eens vergeleken met elektriciteit omdat het een technologie is die met de tijd zijn weg zal vinden naar bijna elk aspect van ons leven.

3 EIGENSCHAPPEN

Een AI-systeem heeft typisch **3 eigenschappen** waaraan je deze kan herkennen:

   Zelfstandig: een AI-systeem kan taken uitvoeren en beslissingen nemen in een complexe omgeving zonder daarbij aangestuurd te worden door een mens.

 Zelflerend: AI-systemen kunnen zichzelf dingen bijleren, hebben een groot aanpassingsvermogen, en kunnen zichzelf verbeteren.

  Data: een AI-systeem heeft enorm veel gegevens (video's, foto's, cijfers, teksten...) nodig om zelfstandig te kunnen bijleren.

Het personeel is in eerste instantie opgelucht, nu het een moeilijke taak kan uitbesteden aan een computersysteem en de vrijgekomen tijd kan gebruiken voor andere taken.

Maar al snel lopen er klachten binnen. De nieuwe uurroosters zijn onrealistisch en zorgen voor een te hoge werkdruk.

SPECIALISATIES VAN AI

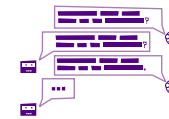
AI bestaat uit verschillende specialisaties, die elk voor verschillende doeleinden kunnen worden ingezet. Dit zijn **5 veel voorkomende specialisaties:**

Geluidsherkenning: het systeem herkent en verwerkt geluid, meestal door gesproken taal om te zetten in geschreven tekst of omgekeerd.

Beeldherkenning: het systeem herkent personen, dingen en situaties in beelden en video's.

Natuurlijke taalverwerking: het systeem begrijpt en interpreteert taal en kan de inhoud van een tekst herkennen.

Robotica: systemen die in de fysieke wereld bewegen dankzij sensoren, armen, wielen, etc. Robotica kan zonder AI, maar AI maakt robots "slim".

Machinaal leren: AI-systemen gebruiken machinaal leren om zelf patronen te herkennen, voorspellingen en inschattingen te maken, dingen te groeperen en verbanden te leggen.

Of een combinatie van de verschillende specialisaties.

WANNEER AI VERTROUWEN?

Net als elke nieuwe technologie, is het ook bij AI belangrijk om op te letten voor een negatieve impact van het systeem. Dit zijn **3 aspecten om te beoordelen of je een AI-systeem kan vertrouwen:**

Volgens de wet: een goed AI-systeem respecteert de bestaande wetten en regels (bv. rond het opstellen van werkschema's). Op deze manier worden werknemers niet ingepland voor dubbele of opeenvolgende shifts.

Ethisch: AI heeft geen menselijke emoties en capaciteiten, maar gaat uit van wiskundige logica. Het is daarom belangrijk dat er rekening wordt gehouden met verschillende menselijke waarden en normen, zoals een goede 'work-life balance' die voorkeuren op basis van biologische klok of thuissituatie meeneemt. Een goed AI-systeem is niet-discriminerend, heeft respect voor je privacy, bevordert het algemeen welzijn en geeft mensen het laatste woord.

Robuust: Een goed AI-systeem is veilig en nauwkeurig, bestand tegen aanvallen van hackers en kan geen schade toebrengen. Als het programma een optie heeft voor werknemers om zelf hun beschikbaarheden in te voeren, zonder login en wachtwoord, dan heeft iedereen die het website-adres heeft toegang tot de beschikbaarheden van alle werknemers. Op deze manier zijn persoonlijke gegevens van de werknemers niet veilig.

Kenniscentrum Data & Maatschappij & amai, 'Hoe AI herkennen op de werkvloer?' (2022), Brussel. Deze brAlnfood is beschikbaar via een CC by 4.0 licentie.